

Hallituksen esitys Eduskunnalle laeiksi verojen ja maksujen perimisestä ulosottotoimin annetun lain ja ulosottolain sekä eräiden niihin liittyvien lakien muuttamisesta

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi verojen ja maksujen perimisestä ulosottotoimin annetun lain säännöksiä, jotka koskevat ulosmittatun omaisuuden myyntirajoituksia sekä täytäntöönpanon kieltämistä ja keskeyttämistä. Lisäksi esityksessä ehdotetaan eräitä muutoksia ulosottolakiin, ulosottoimesta annettuun lakiin ja Ahvenanmaan maakunnan maakunnanvoudinvirastosta annettuun lakiin.

Verojen ja maksujen perimisestä ulosottotoimin annetun lain muutosehdotusten syynä on verotuslain ja liikevaihtoverolain muutoksen hakusäännösten uudistaminen. Voimassa olevan lain mukaan velallisen kiinteistöä ja siihen verrattavaa omaisuutta ei saa ulosottotoimin myydä verotuslain mukaisen veron suorituksiksi, jos velallinen on lyhyehkössä määräajassa hakenut verotukseen muutosta tai oikaisua. Tämän määräajan alkaminen on sidottu valitusajan alkamiseen tutkijalautakunnan veromuistutuksiin antamista päätöksistä. Koska valitusajan alkamisajankohdan määrittely on poistettu verotuslaista, ehdotetaan myyntirajoitusten voimassapysymisen edellytykseksi, että muutosta haetaan tietyssä määräajassa, joka lasketaan veron eräpäivästä. Samalla myyntirajoitukset ehdotetaan laajennettaviksi koskemaan myös muita kuin säännönmukaisessa verotuksessa määrättyjä veroja. Koska liikevaihtoverolain mukaista valitusaikaa on pitennetty 30 päivästä kolmeen vuoteen, ehdotetaan verotuslain mukaisia veroja vastaavat myyntirajoitukset säädettäväksi koskemaan myös liikevaihtoveroja. Verotuksen oikaisua käsitte-

vien viranomaisten mahdollisuutta kieltää tai keskeyttää veron ulosotto ehdotetaan myös laajennettavaksi.

Ulosottoapulaisen virkanimike on tarkoitus muuttaa avustavaksi ulosottomieheksi, mikä nimitys nykyistä paremmin vastaa tämän virkamiehen ulosottolain mukaista toimivaltaa ja tehtävää. Tästä aiheutuu muutos ulosottolakiin. Samalla ulosottolaista ehdotetaan poistettaviksi erityissäännökset ulosottomiehen ja ulosottoapulaisen kurinpidosta ja virkavalasta, koska niistä on säädetty yleisesti valtion virkamieslaissa.

Tuomioiden ja päätösten täytäntöönpanossa on tarkoitus ottaa käyttöön automaattiseen tietojenkäsittelyyn perustuva ulosoton tietojärjestelmä. Sen vuoksi ulosottolain ulosoton hakemista koskevaa säännöstä ehdotetaan muutettavaksi ja lakiin ehdotetaan lisättäväksi säännökset vähäisen jäännössaatavan perimättä jättämisestä ja vähäisen liिकासuorituksen palauttamatta jättämisestä.

Ulosottoapulaisen virkanimikkeen muutokseen liittyen ehdotetaan muutettaviksi myös lakia ulosottotoimesta ja lakia Ahvenanmaan maakunnan maakunnanvoudinvirastosta. Samalla näiden lakien virkatyypisäännökset ehdotetaan muutettaviksi valtion virkamieslain mukaisiksi.

Tarkoituksena on, että ehdotetut lainmuutokset tulevat voimaan mahdollisimman pian sen jälkeen, kun ne on hyväksytty ja vahvistettu.

SISÄLLYSLUETTELO

	Sivu		Sivu
YLEISPERUSTELUT	3	LAKIEHDOTUKSET	11
1. Ehdotetut muutokset	3	1. Laki verojen ja maksujen perimisestä ulos-	11
1.1. Laki verojen ja maksujen perimisestä		ottotoimin annetun lain muuttamisesta ..	
ulosottotoimin			
1.2. Ulosottolaki	3	2. Laki ulosottolain muuttamisesta	12
1.3. Laki ulosottotoimesta	4	3. Laki ulosottotoimesta annetun lain muut-	14
1.4. Laki Ahvenanmaan maakunnan maa-	4	tamisesta	
kunnanvoudinvirastosta		4. Laki Ahvenanmaan maakunnan maakun-	
2. Asian valmistelu	4	nanvoudinvirastosta annetun lain muutta-	15
3. Esityksen taloudelliset vaikutukset	4	misesta	
YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT	5	LIITTEET	16
1. Lakiehdotusten perustelut	5	1. Rinnakkaistekstit	16
1.1. Laki verojen ja maksujen perimisestä		Laki verojen ja maksujen perimisestä ulos-	
ulosottotoimin	5	ottotoimin annetun lain muuttamisesta	16
1.2. Ulosottolaki	7	Laki ulosottolain muuttamisesta	18
1 luku. Ulosottoviranomaisista	7	Laki ulosottotoimesta annetun lain muut-	21
3 luku. Yleisiä säännöksiä tuomioi-	8	tamisesta	
den ja päätösten täytäntöön		Laki Ahvenanmaan maakunnan maakun-	
6 luku. Ulosmittauksesta kertyneit-	9	nanvoudinvirastosta annetun lain muutta-	23
ten varain tilityksestä ja jaka-		misesta	
misesta	9	2. Luonnos asetukseksi ulosottoasetuksen	
1.3. Laki ulosottotoimesta	10	muuttamisesta	24
1.4. Laki Ahvenanmaan maakunnan maa-	10	3. Luonnos asetukseksi sakkorangaistuksen	
kunnanvoudinvirastosta		täytäntöönpanosta annetun asetuksen	
2. Tarkemmat säännökset	10	muuttamisesta	25
3. Voimaantulo	11		

YLEISPERUSTELUT

1. Ehdotetut muutokset

1.1. Laki verojen ja maksujen perimisestä ulosottotoimin

Verojen ja maksujen perimisestä ulosottotoimin annetun lain (367/61), jäljempänä veronulosottolaki, 6 §:n mukaan vero tai muu saaminen voidaan periä ulosottotoimin, vaikka saamisen määrääminen tai maksuunpano ei ole saanut lainvoimaa, jollei ulosottoa muutoksenhakuviranomaisen päätöksellä kielletä tai keskeytetä. Kiinteistöä ja siihen rinnastettavaa omaisuutta ei kuitenkaan saa myydä ennen saamisen määräämisen tai maksuunpanon lainvoimaiseksi tuloa.

Verotuslaissa (482/58) tarkoitettujen verojen ja maksujen ulosotossa sovelletaan edellä sanottua kiinteistön ja siihen rinnastettavan omaisuuden myyntirajoitusta, jos säännönmukaiseen verotukseen on haettu muutosta tai oikaisua 60 päivän kuluessa siitä päivästä, jona tutkijalautakunnan ilmoitus valitusajan alkamisesta on verotuslain 93 §:n mukaisesti julkipantu. Tämä verotuslain mukaisia veroja ja maksuja koskeva erityisjärjestely on tarpeen sen vuoksi, että verotuslain muutoksenhakuajoja pidennettiin tuntuvasti lokakuun alusta 1982 voimaan tulleella lainmuutoksella (399/82).

Verotuslain muutoksenhakusäännöksiä on muutettu uudelleen vuonna 1987 annetulla lailla (74/87) muun muassa siten, että valitusajan alkamisajankohdan julkistamismenettely poistettiin. Muutoksen johdosta ulosotossa sovellettavia myyntirajoituksia koskevat säännökset ovat tulleet tulkinnanvaraisiksi siten, että on epäselvää, missä ajassa velallisen on haettava verotukseen muutosta tai oikaisua estääkseen omaisuutensa myymisen ulosottotoimin. Tämä on johtanut velallisen oikeusturvan heikkenemiseen. Selostettu tulkinnanvaraisuus ehdotetaan poistettavaksi.

Liikevaihtoverolain (532/63) muutoksenhakusäännöksiä on muutettu vuonna 1987 annetulla lailla (1119/87) siten, että säännönmukainen valitusajaksi pitenee 30 päivästä kolmeen vuoteen. Myös uudessa liikevaihtoverolaissa

(559/91), joka tulee voimaan 1.10.1991, valitusajaksi on kolme vuotta. Verotuksen lainvoimaiseksi tulo siirtyy vastaavan ajan. Muutos tekee tarpeelliseksi liikevaihtoverojen osalta samanlaisen myyntirajoitusten erityisjärjestelyn kuin verotuslain mukaisten verojen osalta on säädetty.

Veronulosoton myyntirajoituksia on katsottu voitavan soveltaa verotuslain mukaisiin veroihin vain silloin, kun verotus on toimitettu säännönmukaisena verotuksena. Rajoituksia ei sen sijaan sovelleta silloin, kun verotus on toimitettu esimerkiksi jälkiverotuksena tai uudelleen toimitettuna verotuksena. Velallisen oikeusturvan parantamiseksi ja myyntirajoitus-säännösten soveltamisen yhdenmukaistamiseksi ehdotetaan, että myyntirajoitukset laajennettaisiin käsittämään myös muut kuin säännönmukaisessa verotuksessa määrättyt verot.

Verotusta koskevan muutoksenhaun yhteydessä voidaan veronulosottolain 9 §:n mukaan määrätä ulosotto kiellettäväksi tai keskeytettäväksi. Järjestelmä ei ole kuitenkaan aukoton. Esimerkiksi maksuunpanon oikaisun ja ennakokoperintää tai liikevaihtoverotusta koskevan oikaisun käsittelyn yhteydessä määrättävästä ulosoton kiellosta tai keskeyttämisestä puuttuu laista säännös. Lakia ehdotetaan tältä osin täydennettäväksi.

1.2. Ulosottolaki

Ulosottolain 1 luvun 2 §:n 3 momentin mukaan ulosottomiehen apuna ulosottoasioissa on avustava ulosottomies. Avustavia ulosottomiehiä ovat ulosottoapulaisen toimen haltijat. Ulosottolain mukainen toimivallan ja tehtävän kuvaus ja virkanimike eivät vastaa toisiaan. Ulosottoapulaisen virkanimike on tarkoitus muuttaa avustavaksi ulosottomieheksi. Pykälään ehdotetaan tehtäväksi tätä vastaava muutos.

Ulosottolain 1 luvun 12 §:n 1 momentissa on säännös ulosotonhaltijan (läänihallitus ja maistraatti) oikeudesta kurinpitoteitse rangaista alastaan ulosottomiestä (nimismies ja kaupunginvouti) ja ulosottoapulaista. Koska uu-

nessa valtion virkamieslaissa (755/86) säädetään yleisesti virkamiesten kurinpidosta, ehdotetaan erityinen kurinpitosäännös poistettavaksi ulosottolaista tarpeettomana.

Lain 1 luvun 14 §:ssä säädetään ulosottomiehen ja ulosottoapulaisen virkavalasta. Koska valtion virkamieslaissa säädetään yleisesti virkamiesten virkavalasta ja -vakuutuksesta, ehdotetaan pykälä tarpeettomana kumottavaksi.

Osassa ulosottopiirejä on käytössä automaattiseen tietojenkäsittelyyn (atk) perustuva ulosoton tietojärjestelmä. Järjestelmä on tarkoitettu ottaa käyttöön myös tuomioiden ja päätösten täytäntöönpanoa koskeissa asioissa. Tämän vuoksi ehdotetaan ulosoton hakemista koskevaa ulosottolain 3 luvun 21 §:n 2 momenttia muutettavaksi siten, että ulosottoa voitaisiin hakea myös atk:n avulla. Atk:n käyttöön ottaminen tekee myös tarpeellisiksi säännökset siitä, ettei osasuorituksen jälkeen perittäviksi jääviä aivan vähäisiä jäännössaattavia ole tarpeen periä ja ettei pieniä liikasuurituksia tarvitse palauttaa maksajalle. Tällaiset säännökset ehdotetaan lisättäviksi ulosottolakiin.

1.3. Laki ulosottotoimesta

Ulosottotoimesta annetun lain (866/84) 3 §:ssä on erikseen säädetty vain Helsingin ulosottoviraston osalta, että se on myös rikostuomioiden toimeenpanija. Koska muutkin kaupunginvoudinvirastot toimivat rikostuomioiden täytäntöönpanoviranomaisina, ehdotetaan 3 §:ää tältä osin selvennettäväksi.

Lain 4 §:ssä olevaa virkatyypiluetteloa ehdotetaan muutettavaksi siten, että se vastaa esitykseen sisältyvää ulosottolain 1 luvun 2 §:n muutosehdotusta ja valtion virkamieslakia.

1.4. Laki Ahvenanmaan maakunnan maakunnanvoudinvirastosta

Ahvenanmaan maakunnan maakunnanvou-

dinvirastosta annetun lain (898/79) 1 §:ään ehdotetaan tehtäväksi sama rikostuomioiden täytäntöönpanoviranomaisena toimimista koskeva lisäys kuin ulosottotoimesta annetun lain 3 §:ään.

Lain 3 §:ssä olevaa virkatyypiluetteloa ehdotetaan muutettavaksi samalla tavoin kuin ulosottotoimesta annetun lain 4 §:ää koskevan muutosehdotuksen osalta on esitetty.

Lain 4 §:ssä oleva säännös ulosottoapulaisen nimittämisestä sivutoimiseksi on jäänyt valtion virkamieslain säätämisen johdosta tarpeettomaksi, jonka vuoksi säännös ehdotetaan kumottavaksi.

2. Asian valmistelu

Esitys on valmisteltu oikeusministeriössä virkatyönä. Verojen ja maksujen perimisestä ulosottoon annettua lakia koskevalta osalta esitys perustuu valtiovarainministeriön tekemään ehdotukseen.

3. Esityksen taloudelliset vaikutukset

Ulosottolain 3 luvun 38 §:ää ja 6 luvun 25 §:ää koskevien ehdotusten eri velkoihin ja velallisiin kohdistuvien taloudellisten vaikutusten arvioidaan jäävän tapausten poikkeuksellisuuden vuoksi vähäisiksi, koko maassa yhteensä muutamaan kymmeneen tuhanteen markkaan vuosittain. Esityksellä ei muuten ole taloudellisia vaikutuksia.

YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT

1. Lakiehdotusten perustelut

1.1. Laki verojen ja maksujen perimisestä ulosottotoimin

6 §. Verojen ja julkisten maksujen perimiseksi tapahtuva täytäntöönpano saatetaan pykälän 1 momentin mukaan pääsääntöisesti loppuun, vaikka saamisen määrääminen tai maksuunpano ei olisikaan lainvoimainen, jollei velallinen näytä saaneensa maksuajan pitennystä taikka ulosottoa muutoksenhakuviranomaisen päätöksellä kielletä tai keskeytetä. Poikkeuksena tästä pääsäännöstä kiinteistö, toisen maalla oleva laitos, määrääalan erottamisoikeus ja velallisen asuntonaan käyttämän huoneiston hallintaan oikeuttavat asunto- tai kiinteistöyhtiön osakkeet saadaan kuitenkin 2 momentin mukaan myydä ulosottotoimin vasta sitten, kun saamisen määrääminen tai maksuunpano on lainvoimainen.

Pykälän 3 momentin mukaan verotuslaissa tarkoitettujen verojen ja maksujen ulosotossa sovelletaan 2 momentin mukaisia kiinteistön ja siihen rinnastettavan omaisuuden myyntirajoituksia, jos säännönmukaiseen verotukseen on haettu muutosta tutkijalautakunnalle tehdyllä veromuistutuksella tai lääninoikeudelle tehdyllä valituksella taikka vaadittu veronoikaisua verolautakunnalle tai lääninverolautakunnalle tehdyllä vaatimuksella ja valitus tai oikaisuvaatimus on tehty 60 päivän kuluessa siitä päivästä, jona tutkijalautakunnan ilmoitus valitusajan alkamisesta on verotuslain 93 §:n mukaisesti julkipantu. Tämä poikkeussäännös on tarpeen sen vuoksi, että verotuslain mukaisiin veroihin ja maksuihin saadaan hakea muutosta verovalituksella viiden vuoden kuluessa säännönmukaisen verotuksen toimittamisvuoden päättymisestä. Vasta tämän jälkeen verot tulevat lainvoimaisiksi.

Verotuslakia muutettiin vuonna 1987 siten, että erillisestä 60 päivän valitusajasta tutkijalautakunnan veromuistutukseen antamasta päätöksestä luovuttiin. Muutoksen jälkeen verovelvollisen muutoksenhakuaika on kaikissa verotuslain mukaisia veroja koskevissa valitusasioissa viisi vuotta säännönmukaisen verotuksen toimittamisvuotta seuraavan vuoden alusta lukien. Tämän estämättä voidaan kuitenkin jälkiverotusta, veronoikaisua ja uudelleen toi-

mitettua verotusta koskevasta päätöksestä valittaa 60 päivän kuluessa siitä, kun verovelvollinen on saanut päätöksestä tiedon. Tämän lainmuutoksen jälkeen säännönmukaisen lopullisen veron osalta valitusajaksi alkaa koko maassa samaan aikaan.

Koska valitusajan alkamisajankohdan julkistamismenettely kävi tarpeettomaksi, verotuslain 93 §:n 2 momentista poistettiin säännös, jonka mukaan veromuistutukseen annetun päätöksen osalta valitusajan alkaminen määräytyi tutkijalautakunnan valitusajan alkamista koskevan ilmoituksen julkipanon mukaisesti. Tässä yhteydessä ei kuitenkaan muutettu veronulosottolain 6 §:n 3 momenttia, vaikka siinä on viitattu verotuslain 93 §:ään. Seurauksena on ollut epätietoisuus siitä, miten nyt esillä olevan pykälän 2 momentin myyntirajoituksia verotuslain mukaisiin veroihin ja maksuihin tulisi soveltaa.

Edellä mainituista syistä pykälän 3 momenttia ehdotetaan muutettavaksi siten, että myyntirajoituksia sovellettaisiin, jos säännönmukaisesta lopullista veroa tai maksua koskeva veromuistutus on tehty sille säädetyssä määrääjässä tai jos verovalitus tai oikaisuvaatimus on tehty 60 päivän kuluessa veron tai maksun eräpäivästä. Oikaisuvaatimus voisi koskea veronoikaisua, kuten nykyisinkin, mutta myös maksuunpanon oikaisua. Jos vero tai maksu kannetaan useammassa erässä, määrääjäksi laskettaisiin ensimmäisen kantoerän eräpäivästä. Säännönmukaisen lopullisen veron ensimmäisen kantoerän eräpäivä on verotusvuoden joulukuun 10 päivä. Tämä on sekä verovelvollisen että ulosottoviranomaisen kannalta yksiselitteinen ja yleisesti tiedossa oleva ajankohta. Ehdotetun määrääjän jälkeenkin verovelvollinen voisi tehdä verotustaan koskevan valituksen tai oikaisuvaatimuksen viiden vuoden ajan verotusvuoden päättymisestä ja estääkseen 2 momentissa mainitun omaisuuden myynnin samalla pyytää täytäntöönpanoa kiellettäväksi tai keskeytettäväksi.

Voimassa olevaa 3 momenttia on tulkittu siten, että verotuslain mukaisten verojen ja maksujen ulosotossa sovelletaan 2 momentin myyntirajoituksia vain säännönmukaisessa verotuksessa määrättyihin lopullisiin veroihin ja maksuihin, kun veromuistutus, verovalitus tai verotuslain 82 §:n mukainen veronoikaisuvaatimus on tehty määrääjässä. Sen sijaan rajoi-

tuksia ei sovelleta silloin, kun verotus on toimitettu jälkiverotuksena tai uudelleen toimitettuna verotuksena. Myös näihin veroihin ja maksuihin saadaan hakea muutosta tai vaatia oikaisua viiden vuoden kuluessa säännönmukaisen verotuksen toimittamisvuoden päättymisestä. Tämän määräajan estämättä verovelvollisella on kuitenkin oikeus hakea muutosta 60 päivän kuluessa siitä, kun hän on saanut verotusta koskevasta päätöksestä tiedon.

Verovelvollisten oikeusturvan parantamiseksi ja myyntirajoitusta koskevan säännöksen soveltamisen yhtenäistämiseksi ehdotetaan 3 momenttia muutettavaksi myös siten, että 2 momentin myyntirajoituksia sovellettaisiin myös muussa kuin säännönmukaisessa verotuksessa määrättyihin veroihin ja maksuihin, toisin sanoen myös jälkiverotuksessa tai uudelleen toimitetussa verotuksessa määrättyihin veroihin. Koska näissä tapauksissa veroista annetaan verovelvolliselle tieto erityistiedoksiantolla yleensä jo noin kaksi kuukautta ennen eräpäivää, ehdotetaan myyntirajoituksen voimassa pysymisen aiheuttavan valituksen tai oikaisuvaatimuksen tekemisen määräajaksi 30 päivää veron eräpäivästä. Jos verovelvollinen laiminlöisi muutoksen hakemisen ehdotetussa määräajassa, hän voisi saada rajoituksen kuitenkin voimaan tekemällä muutoksenhakemuksen määräajan jälkeen ja pyytämällä samalla täytäntöönpanon kieltämistä tai keskeyttämistä.

Myös liikevaihtoverolain muutoksenhakusäännöksiä on muutettu. Aikaisemmin verovelvollinen saattoi valittaa oma-aloitteisesti suorittamatta jätettyä liikevaihtoveroa koskevasta liikevaihtoverotoimiston päätöksestä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksi saamisesta liikevaihtovero-oikeudelle. Liikevaihtoverolakia muutettiin vuoden 1989 alusta voimaan tulleella lailla siten, että verovelvollisen säännönmukainen valitusaika pidennettiin kolmeksi vuodeksi tilikauden tai jos päätös koskee useita tilikausia, niistä viimeisen päättymisestä lukien. Verovelvollisella on tämän määräajan estämättä kuitenkin aina valitusoikeus 60 päivää päätöksen tiedoksi saamisesta. Uudessa liikevaihtoverolaissa, joka tulee voimaan 1.10.1991, valitusaika pysyy ennallaan.

Maksuunpantujen liikevaihtoverojen perimiseksi tapahtuva täytäntöönpano hidastuu muutoksen jälkeen niissä tapauksissa, joissa täytäntöönpanon loppuunsaattaminen edellyttäisi kiinteistön tai muun 2 momentissa mainitun

omaisuuden rahaksi muuttamista. Ulosmitatun omaisuuden myyminen lykkääntyisi kolmen vuoden valitusajan silloinkin, kun verovelvollisella ei ole aikomustakaan valittaa verotuksesta. Tällöin viivästysseuraamukset tarpeettomasti kasautuisivat.

Edellä mainituista syistä ehdotetaan pykälän 3 momentissa säädettäväksi 2 momentin myyntirajoitusten soveltamisesta myös liikevaihtoveroon. Myyntirajoituksia sovellettaisiin maksuunpantuihin liikevaihtoveroihin, jos verotukseen on haettu muutosta verovalituksella tai vaadittu oikaisua 30 päivän kuluessa veron eräpäivästä. Lyhyt määräaika on perusteltu, koska verovelvollisen on suoritettava liikevaihtovero oma-aloitteisesti ja liikevaihtoveron maksuunpano perustuu verovelvollisen laiminlyöntiin. Vero on siten verovelvollisen tiedossa jo paljon ennen varsinaista maksuunpanoa. Määräajan laiminlyönti ei tässä tapauksessa johda välttämättä ulosmitatun omaisuuden myymiseen, koska velallinen voi määräajan päättymisen jälkeen tehdyn muutoksenhakemuksen yhteydessä pyytää täytäntöönpanon kieltämistä tai keskeyttämistä.

Pykälän 4 momentin mukaan myyntirajoitukset ovat voimassa, kunnes muutoksenhaun johdosta annettu päätös on saanut lainvoiman. Veronoikaisua koskevan päätöksen osalta rajoitukset ovat voimassa, jos päätökseen on haettu muutosta valituksella 60 päivän kuluessa siitä, kun verovelvollinen on saanut päätöksestä tiedon. Ulosoton hakijan muutoksenhaku ei estä täytäntöönpanon loppuunsaattamista.

Oikaisuvaatimukseen annettua päätöstä koskeva 60 päivän erityismääräaika ehdotetaan säädettäväksi koskemaan myös tutkijalautakunnan veromuistutukseen antamaa päätöstä, koska verotuslain 93 §:n mukaan valitusoikeus tällaisesta päätöksestä ei enää ole sidottu erityiseen lyhyeen määräaikaan, vaan tutkijalautakunnankin ratkaisemasta verotusta koskevasta kysymyksestä voidaan valittaa tai tehdä oikaisuvaatimus viidessä vuodessa verotusvuoden päättymisestä lukien. Tutkijalautakunnan päätös ei kuten oikaisupäätöskään saa nykyisin lainvoimaa eikä oikeusvoimaa. Tutkijalautakunnan päätöksen osalta 60 päivän määräaika laskettaisiin päätöksen antamispäivästä. Lisäksi sana veronoikaisu ehdotetaan muutettavaksi muotoon oikaisu, koska säännös koskisi verotuslain 82 §:n mukaisen veronoikaisun lisäksi

myös 82 a §:n mukaista maksuunpanon oikaisua ja liikevaihtoverolain mukaista oikaisua.

9 §. Pykälän 1 momentissa säädetään viranomaisen oikeudesta veron tai maksun määräämistä tai maksuunpanoa koskevan muutoksenhaun yhteydessä kieltää saamisen ulosotto tai määrätä se keskeytettäväksi. Maksuvelvollisten oikeusturvan parantamiseksi ehdotetaan viranomaisten mahdollisuutta ulosoton kieltämiseen laajennettavaksi. Ehdotuksen mukaan kieltomääräys voitaisiin antaa käsiteltäessä säännönmukaista valitusta, perustevalitusta taikka verotusta tai ennakkoperintää koskevaa oikaisuvaatimusta. Kieltomääräys voitaisiin siten antaa käsiteltäessä verotuslain 82 §:n mukaista veron oikaisua ja 82 a §:n mukaista maksuunpanon oikaisua sekä liikevaihtoverolain (559/91) 109 §:n, ennakkoperintälain 27 §:n ja työnantajan sosiaaliturvamaksusta annetun lain 10 §:n 2 momentin (461/85) mukaista oikaisua.

Pykälän 3 momentissa säädetään menettelystä, kun maksuvelvollinen omaisuutensa ulosmittauksen yhteydessä hakee täytäntöönpanon keskeytystä. Keskeytyshakemus on tehtävä kirjallisesti ja osoitettava ulosottomiehelle. Hakemukseen on liitettävä ulosottomiehen oikeaksi todistama jäljennös ulosmittauspöytäkirjasta sekä todistus siitä, että saamisen määräämistä tai maksuunpanoa koskeva valitus tai velallisen oikaisuvaatimukseen perustuva veron oikaisu on vireillä, taikka valituskirjelmä ja ne asiakirjat, joihin valittaja viittaa perusteinaan.

Keskeytyshakemuksen käyttöalaa ehdotetaan laajennettavaksi siten, että keskeytyshakemus voitaisiin tehdä aina myös sellaisen verotusta tai ennakkoperintää koskevan oikaisuvaatimuksen perusteella, jota käsittelevä viranomainen ehdotetun 1 momentin mukaan voisi kieltää saamisen ulosoton tai määrätä sen keskeytettäväksi. Kuten nykyisinkin keskeytyshakemuksen perustaminen oikaisumenettelyyn edellyttäisi oikaisun vireillöoloa jo ennen keskeytyshakemuksen tekemistä. Jos maksuvelvollinen sitä vastoin panee muutoksenhakemuksensa vireille vasta keskeytyshakemuksen yhteydessä jättämällä muutoksenhakukirjelmän ulosottomiehelle, hänen olisi tehtävä joko säännönmukainen valitus tai perustevalitus.

10 §. Pykälän 2 momentissa säädetään ulosoton kiello- ja keskeytysmääräyksen voimassaolosta. Määräys on voimassa, kunnes valitus tai perustevalitus on lainvoiman saaneella tuomiolla ratkaistu, jollei valitusviranomainen toi-

sin määrää. Veron oikaisun yhteydessä annettu määräys on voimassa, jos veron oikaisupäätökseen on haettu muutosta valituksella 6 §:n 4 momentissa mainitussa 60 päivän määräajassa päätöksen tiedoksi saamisesta. Kun kiello- tai keskeytysmääräys voitaisiin ehdotetun 9 §:n mukaan antaa verotuslain mukaisen veron oikaisun lisäksi muussakin verotusta tai ennakkoperintää koskevassa oikaisumenettelyssä, ehdotetaan myös 10 §:n 2 momentissa sana veron oikaisu muutettavaksi oikaisuksi.

Pykälän 4 momentissa säädetään ulosoton kiello- ja keskeytyshakemuksia ratkaisevista viranomaisista. Momenttiin ehdotetaan selvyyden vuoksi lisättäväksi, että verotoimisto tai lääninverovirasto ratkaisee hakemuksen, jos se liittyy verotoimiston tai lääninveroviraston ratkaistavaan oikaisuhakemukseen. Näitä tapauksia ovat verotuslain mukainen maksuunpanon oikaisu, jonka ratkaisee verotoimisto tai lääninverovirasto, ja maksuunpanon oikaisu, jonka suorittaa verotoimisto, sekä maksuunpanuihin liikevaihtoveroihin, ennakonpidätyksiin ja työnantajan sosiaaliturvamaksuihin liittyvät oikaisut, jotka ratkaisee lääninverovirasto.

1.2. Ulosottolaki

1 luku. Ulosottoviranomaisista

2 §. Pykälän 3 momentissa säädetään ulosottomiehen apuna ulosottoasioissa olevista avustavista ulosottomiehistä, joita ovat ulosottoapulaisen toimen haltijat. Ulosottoapulaisen virkanimike ja ulosottolain mukainen toimivalta- ja tehtäväkuvaus eivät vastaa toisiaan. Tämä voi aiheuttaa sekaannusta ja epätietoisuutta ulosoton asianosaisten keskuudessa. Sen vuoksi tarkoituksena on muuttaa asetuksella ulosottoapulaisen virat avustavan ulosottomiehen viroiksi. Avustavan ulosottomiehen virkanimike vastaa myös paremmin tämän virkamiehen työn laatua ja toimivaltaa. Ulosottoapulaiset hoitavat nykyisin ulosottomiehen johdon ja valvonnan alaisina kaikenlaisia täytäntöönpanoasioita ja -toimituksia, poikkeuksena lähinnä vai ne, jotka on ulosottolain 1 luvun 4 §:ssä rajattu yksinomaan ulosottomiehen tehtäviksi. Sen vuoksi momentista ehdotetaan poistettavaksi virke, jonka mukaan avustavia ulosottomiehiä ovat ulosottoapulaisen toimen haltijat.

12 §. Pykälän 1 momentissa säädetään ulos-

otonhaltijan velvollisuudesta valvoa ulosottomiesten ja avustavien ulosottomiesten virkatoimia. Jos ulosotonhaltija havaitsee virkamiehen syylistyneen virheeseen tai laiminlyöntiin ulosottoasiassa, ulosotonhaltijalla on oikeus antaa rikkojalle varoitus taikka tuomita hänet sakkoon tai erotettavaksi virantoimituksesta enintään kolmeksi kuukaudeksi. Ulosotonhaltija voi myös ryhtyä toimenpiteisiin syytteen nostamiseksi ja silloin tarvittaessa pidättää asianomaisen toistaiseksi virantoimituksesta.

Valtion virkamiesten kurinpitomenettelystä säädetään yleisesti valtion virkamieslain 13 luvussa. Virkamiehelle, joka toimii vastoin virkavelvollisuuksiaan tai laiminlyö niitä, voidaan määrätä kurinpitorangeistus. Niitä ovat kirjallinen varoitus, virantoimituksesta erottaminen vähintään yhdeksi ja enintään kuudeksi kuukaudeksi ja viraltapano. Kurinpitorangeistuksen määrää virastoihin perustettu erityinen virkamieslautakunta. Kurinpitomenettelyyn ryhtymisestä päättää valmistavan tutkimuksen jälkeen nimittävä viranomainen, joka voi myös päättää virantoimituksesta pidättämisestä kurinpitomenettelyn ja sen edellyttämien tutkimusten ajaksi.

Koska ulosottolain mukainen erityinen kurinpitomenettely on edellä mainituista syistä käynyt tarpeettomaksi, ehdotetaan pykälän 1 momentista poistettavaksi ulosottomiesten ja ulosottoapulaisten kurinpittoa koskeva säännös. Momenttiin jäisi edelleen säännös ulosotonhaltijan valvontavelvollisuudesta.

14 §. Pykälässä säädetään ulosottomiehen ja ulosottoapulaisen velvollisuudesta tehdä virkavalta ennen kuin hän ryhtyy hoitamaan virkaansa tai tointa. Valtion virkamieslain 28 §:n 1 momentissa säädetään yleisesti valtion virkamiehen virkavalasta ja -vakuutuksesta. Sen mukaan asiasta säädetään erikseen asetuksella. Koska erityinen virkavalasäännös ulosottolaissa on siten käynyt tarpeettomaksi, ehdotetaan pykälä kumottavaksi. Ulosottomiehiä ja avustavia ulosottomiehiä koskeva lisäys on tarkoitettu tehdä virkavalasta ja virkavakuutuksesta sekä tuomarinvalasta ja tuomarinvakuutuksesta annettuun asetukseen (1183/87).

3 luku. Yleisiä säännöksiä tuomioiden ja päätösten täytäntöönpanosta

18 §. Pykälässä säädetään muun muassa sellaisen ulosottoasiassa annetun päätöksen

täytäntöönpanosta, jolla ulosottomies tai avustava ulosottomies on tuomittu erotettavaksi virantoimituksesta. Kun edellä 1 luvun 12 §:ään ehdotetun muutoksen jälkeen ulosotonhaltija ei enää voisi tuomita ulosottomiestä ja avustavaa ulosottomiestä erotettavaksi virantoimituksesta, ehdotetaan pykälästä poistettavaksi tällaisen päätöksen täytäntöönpanoa koskeva maininta.

21 §. Pykälän 2 momentissa säädetään ulosoton hakemisesta. Ulosottoa on haettava ulosotonhaltijalta kirjallisesti ja ulosottomieheltä joko suullisesti tai kirjallisesti. Verojen ja maksujen sekä sakkojen ja valtiolle maksettaviksi tuomittujen korvausten ulosotossa ulosottohakemus voidaan tehdä ulosottomiehelle automaattista tietojenkäsittelyä (atk) käyttäen osassa ulosottopiirejä. Näiden saamisten osalta ulosoton hakemismenettelystä säädetään asetuksella.

Myös tuomioiden ja päätösten täytäntöönpanossa on tavoitteena ottaa käyttöön atk-perusteinen ulosoton tietojärjestelmä. Siinä ulosoton hakija voisi lähettää ulosottohakemusta vastaavat tiedot atk:n avulla. Momenttia ehdotetaan sen vuoksi muutettavaksi siten, että tuomioiden ja päätösten täytäntöönpanoa haettaisiin ulosottomieheltä suullisesti tai kirjallisesti, kuten nykyisinkin, taikka sen mukaan kuin asetuksella säädetään, myös atk:n avulla.

Ulosottoasetukseen on tarkoitettu lisätä säännös (liite 2), jonka mukaan oikeusministeriö virastoittain päättäisi, että ulosottomiehen ja avustavan ulosottomiehen ulosottoasiain kirjanpito on pidettävä atk:n avulla. Ministeriö myöntäisi kullekin hakijalle erikseen luvan ulosoton hakemiseen siten, että ulosottohakemuksessa tarvittavat tiedot toimitetaan ulosottomiehelle atk:n avulla. Hakijan olisi lisäksi lähetettävä lain mukainen täytäntöönpanoasiakirja, esimerkiksi tuomio. Ulosottomies tarkistaisi ennen täytäntöönpanoon ryhtymistä, että hakemuksen ja täytäntöönpanoasiakirjan tiedot vastaavat toisiaan, samoin kuin muut täytäntöönpanon edellytykset. Järjestely vastaisi sitä, mitä on säädetty verojen ja maksujen perimisestä ulosottoin annetun asetuksen 32 a §:ssä ja sakkorangeistuksen täytäntöönpanosta annetun asetuksen 71 a §:ssä.

Momentin mukaan 3 luvun 1 §:n 1 momentin 7 kohdassa tarkoitettua hallintopäätöksen täytäntöönpanoa on haettava ulosottomieheltä aina kirjallisesti sen vuoksi, että hakemuksessa on ilmoitettava säännös, johon hakijan oikeus

saada täytäntöönpano ulosottolain mukaisessa järjestyksessä perustuu. Tältä osalta ehdotetaan momenttia muutettavaksi siten, että näiden päätösten täytäntöönpanoa voitaisiin hakea samassa järjestyksessä kuin muutakin täytäntöönpanoa eli suullisesti, kirjallisesti tai atk:n avulla. Hakemuksessa olisi kuitenkin edelleen ilmoitettava täytäntöönpanoon oikeuttava säännös. Tällaiset hakemukset ovat käytännössä harvinaisia.

38 §. Ulosottomenettelyssä on melko tavallista, että saamisen loppusuorituksiksi tarkoitettun maksun jälkeen jääkin vielä vähäinen määrä perittävää saamisen jäännöstä. Tämä johtuu useimmiten siitä, että velallinen maksaa korollisen saamisen maksukehotuksella esimerkiksi päivää myöhemmin kuin kehotukseen on merkitty maksupäiväksi. Kun kehotuksessa on viivästyseuraamukset laskettu ilmoitettuun maksupäivään saakka, pienikin viivästyminen merkitsee sitä, että tarkoitettu loppusuoritus jää vajaaksi.

Tällaisissa tapauksissa perittäväksi jäävät määrät ovat niin pieniä, ettei ulosottoviranomaisten työvoiman käyttäminen niiden perimiseen ole tarkoituksenmukaista eikä velallisen kannalta usein kohtuullistakaan. Kun automaattisen tietojenkäsittelyn käyttöönotto laajenee yhä useampiin ulosottopiireihin, ongelma korostuu entisestään, koska pieniä jäännössaattavia ei enää voida jättää perimättä ”laskuvirheenä”.

Julkisten saamisten osalta on erityissäännöksiä, joiden mukaan vähäisiä markkamääriä ei peritä. Näitä ovat eräiden vähäisten saatavien perimättä jättämisestä annettu laki (266/50) ja valtiovarainministeriön päätös (426/50), veronkantolain (611/78) 25 § ja veronkantoasetuksen 21 § sekä sakkorangaistuksen täytäntöönpanosta annetun lain 20 a § (397/79) ja sakkorangaistuksen täytäntöönpanosta annetun asetuksen 23 b § (444/81). Nämä erityissäännökset koskevat vain tiettyjä saamislajeja.

Selostetuista syistä 3 lukuun ehdotetaan lisättäväksi uusi 38 §. Sen mukaan ulosottomies saisi jättää osasuorituksen jälkeen jäävän vähäisen jäännössaattavan perimättä. Osasuorituksella tarkoitetaan ulosottohakemuksen tekemisen jälkeen joko ulosottomiehelle tai suoraan hakijalle tehtyä suoritusta. Markkamäärän rajasta säädettäisiin asetuksella sen vuoksi, että rahan arvon muuttuessa rajaa voitaisiin tarkistaa joustavasti. Säännös koskisi periaatteessa kaikenlaatuisia saamia. Ulosottomies katsoisi

asian loppuun perityksi ja merkitsisi ulosottoasian päättyneeksi. Ulosoton hakijalta ei perittäisi ulosottomaksua, koska kysymyksessä ei olisi perimistä kohdanneen esteen toteaminen.

Säännöksen mukaan ulosottomiehellä olisi oikeus jättää pieni jäännössaattava perimättä, mutta velallisella ei sitä vastoin olisi oikeutta vedota säännökseen. Ulosottomies voisi siis periä vähäisenkin jäännössaattavan loppuun esimerkiksi silloin, kun hakijan jo ennakolta tiedetään lähettävän jäännöksen uudelleen ulosottoon tai kun velallisen havaitaan käyttävän säännöstä hyväkseen siten, että hän pyrkii säästämään maksamalla velkansa jatkuvasti liian pienenä.

Säännös ei estäisi hakijaa pyytämästä ulosottoa perittäväksi kuinka pientä saamista tahansa. Jos ulosottomies palauttaa osasuorituksen jälkeen ulosottoasian hakijalle hiukan ”vajaana”, hakija voisi niin halutessaan lähettää loppusaattavansa uudelleen ulosottoon. Useimmat velkojat kuitenkin luopuisivat perinnästä ja poistaisivat vähäisen loppusaattavan tileistä, koska sen perimisestä aiheutuisi enemmän kuluja kuin perimisen onnistumisesta koituisi hyötyä.

Asetuksella säädettävä vähäisen jäännössaamisen raja voisi olla 20 markkaa (liite 2).

6 luku. *Ulosmittauksesta kertyneitten varain tilityksestä ja jakamisesta*

25 §. Ulosotto toiminnassa joudutaan vastaanottamaan pieniä liिकासuorituksia, jotka johtuvat joko velallisen tai ulosottomiehen koronlaskuvirheestä tai muusta vastaavasta syystä. Rahamäärän palauttaminen esimerkiksi postisiirron tililtä ottokortilla aiheuttaa tavallisesti palautuksensaajalle noutokustannuksia. Pieniä rahamääriä palautettaessa noutokustannukset saattavat olla suuremmat kuin palautettava rahamäärä. Suoritusten palauttaminen aiheuttaa kustannuksia myös ulosottohallinnolle. Sen vuoksi 6 lukuun ehdotetaan lisättäväksi uusi 38 §, jonka mukaan ulosottomies saisi jättää enintään asetuksessa säädetyn suuruisen liिकासuorituksen palauttamatta maksajalle. Liिकासuoritus tuloutettaisiin valtiolle. Asetuksella säädettävä palauttamatta jätettävän vähäisen liिकासuorituksen raja voisi olla 20 markkaa (liite 2). Määrä olisi sama kuin veronkantoasetuksen 21 §:ssä on säädetty verojen osalta ja sakkorangaistuksen täytäntöönpanosta anne-

tun asetuksen 24 §:ssä sakkojen ja valtiolle maksettavien korvausten osalta.

1.3. Laki ulosottotoimesta

3 §. Pykälän 1 momentissa säädetään paikallisista ulosottoviranomaisista, joita ovat kaupunginvoudinvirasto ja nimismies. Kaupunginvoudinvirastona ja rikostuomioiden toimeenpanijana Helsingin kaupungissa on ulosottovirasto. Koska muutkin kaupunginvoudinvirastot toimivat rikostuomioiden täytäntöönpanoviranomaisina, ehdotetaan momenttia tältä osin muutettavaksi. Momenttiin jäisi edelleen viittaus Ahvenanmaan maakuntaa koskeviin erityissäädöksiin.

4 §. Pykälässä säädetään kaupunginvoudinviraston ja nimismiespiirin viroista ja toimista. Pykälää ehdotetaan muutettavaksi siten, että se olisi yhdenmukainen valtion virkamieslain kanssa. Samalla ehdotetaan muutettavaksi pykälän edellä oleva väliotsikko. Valtion virkamieslain mukaan virkojen nimiä ja laatua ei ole enää tarpeen erikseen vahvistaa lailla virastoitain, vaan viran nimi ja palkkausperuste vahvistetaan virkaa perustettaessa asetuksella. Virkojen ja toimien välinen ero on poistettu muuttamalla ylimääräiset toimet viroiksi. Kaupunginvoudin virkoja ei enää ole tarpeen lailla säätää peruspalkkaisiksi. Virkamieslain 6 §:n mukaan virat perustetaan asetuksella peruspalkkaisina tai sopimuspalkkaisina.

Pykälän 1 momentissa ehdotetaan säädettäväksi kaupunginvoudin viroista kuten voimassa olevassa momentissakin.

Pykälän 2 momentissa ehdotetaan säädettäväksi kaupunginvoudinviraston päälliköstä. Säännös vastaa asiallisesti voimassa olevan 1 momentin loppuosaa.

Pykälän 3 momenttiin ehdotetaan otettavaksi nykyistä 2 momenttia vastaava viittaussäännös, jonka mukaan nimismiehen ja apulaisnimismiehen viroista on säädetty erikseen. Näistä viroista säädetään poliisilaissa (84/66) ja poliisiasetuksessa (737/85).

Pykälän 4 momentissa ehdotetaan säädettäväksi, että muista kaupunginvoudinviraston viroista ja vastaavista nimismiespiirin viroista säädetään asetuksella. Voimassa olevaa 3 ja 4 momenttia vastaava virkatyypiluettelo on tarkoitettu lisätä ulosottotoimesta annettuun asetukseen (158/85).

1.4. Laki Ahvenanmaan maakunnan maakunnanvoudinvirastosta

1 §. Pykälän mukaan paikallisena ulosottoviranomaisena Ahvenanmaan maakunnassa on oikeusministeriön alainen maakunnanvoudinvirasto. Koska virasto toimii myös rikostuomioiden täytäntöönpanoviranomaisena, pykälään ehdotetaan tehtäväksi tätä koskeva lisäys.

2 §. Pykälän 1 momentissa säädetään maakunnanvoudista ulosottomiehenä. Momentin mukaan maakunnanvoudista on voimassa, mitä nimismiehestä ulosottomiehenä on säädetty. Tämä toimivallan määrittely oli lain säätämishetkellä tarpeen, koska siten maakunnanvoudille tuli toimivalta kiinteistön ja aluksen pakkohuutokaupan toimittamiseen. Kun ulosottolain muutoksella (867/84) eri ulosottomiesten toimivalta tältä osalta muutettiin yhdenmukaiseksi, ei rinnastus nimismieheen ole enää tarpeen. Tätä koskeva virke ehdotetaan poistettavaksi momentista.

Pykälän 2 momentissa säädetään ulosottoapulaisesta. Kun ulosottoapulaisen virkanimi muuttuu avustavaksi ulosottomieheksi, ehdotetaan momenttiin tehtäväksi tätä vastaava muutos.

Pykälän nykyisen 3 momentin mukaan maakunnanvoudiin sovelletaan, mitä ulosoton toimeenpanijasta on muualla säädetty, jollei tästä laista ja sen nojalla annetusta asetuksesta muuta johdu. Koska tällaisia poikkeussäännöksiä tai niiden tarvetta ei ole, ehdotetaan säännös jätettäväksi tarpeettomana pois muutettavasta pykälästä.

3 §. Pykälässä säädetään maakunnanvoudinviraston viroista ja toimista sekä viraston päälliköstä. Pykälää ehdotetaan muutettavaksi siten, että se vastaa ehdotettua ulosottotoimesta annetun lain 4 §:ää.

4 §. Pykälän mukaan maakunnanvoudinviraston ulosottoapulainen voidaan nimittää sivutoimiseksi, jolloin tehtävästä maksetaan erikseen vahvistettava palkkio. Koska valtion virkamieslain 6 §:n 2 momentin mukaan virka voidaan asetuksella perustaa myös osa-aikaiseksi tai muutoin työmäärältään rajoitettuna ja näin ollen myös sivutoimisena, ehdotetaan pykälä tarpeettomana kumottavaksi.

2. Tarkemmat säännökset

Esityksen liitteiksi 2 ja 3 otetut luonnokset

sisältävät lakiehdotusten tarpeelliseksi tekemät muutokset ulosottoasetukseen ja sakkorangaistuksen täytäntöönpanosta annettuun asetukseen. Esityksestä aiheutuu lisäksi muutoksia ulosottotoimesta annettuun asetukseen, Ahvenanmaan maakunnan maakunnanvoudinvirastosta annettuun asetukseen (160/85) samoin kuin virkavalasta ja virkavakuutuksesta sekä tuomarINVALASTA ja tuomarinvakuutuksesta annettuun asetukseen. Lisäksi kaupunginvoudinvirastojen, maakunnanvoudinviraston ja nimismiespiirien ulosottoapulaisen virat on asetuksella muutettava avustavan ulosottomiehen viroiksi.

1.

Laki

verojen ja maksujen perimisestä ulosottotoimin annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan verojen ja maksujen perimisestä ulosottotoimin 29 päivänä kesäkuuta 1961 annetun lain (367/61) 6 §:n 3 ja 4 momentti, 9 §:n 1 ja 3 momentti sekä 10 §:n 2 ja 4 momentti, sellaisina kuin ne ovat 14 päivänä tammikuuta 1983 annetussa laissa (47/83), seuraavasti:

6 §

Verotuslaissa (482/58) tarkoitettujen verojen ja maksujen ulosotossa sovelletaan 2 momentissa säädettyjä rajoituksia säännönmukaisen lopullisen veron tai maksun osalta, jos veroon tai maksuun on haettu muutosta veromuistutuksella tai verovalituksella taikka vaadittu oikaisua ja jos verovalitus tai oikaisuvaatimus on tehty 60 päivän kuluessa veron tai maksun eräpäivästä. Muiden verotuslain mukaisten verojen ja maksujen sekä liikevaihtoverolaissa tarkoitettujen maksuunpantujen liikevaihtoverojen osalta sovelletaan 2 momentissa säädettyjä rajoituksia, jos verotukseen on haettu muutosta verovalituksella taikka vaadittu oikaisua 30 päivän kuluessa veron eräpäivästä. Jos vero tai maksu kannetaan useassa erässä, edellä tarkoitettut ajat lasketaan ensimmäisen kantoerän eräpäivästä.

Rajoitukset ovat voimassa kunnes muutoksenhaun johdosta annettu päätös on saanut lainvoiman. Veromuistutusta tai oikaisua koskevan päätöksen osalta rajoitukset ovat voimassa, jos päätökseen on haettu muutosta valituksella 60 päivän kuluessa veromuistutusta

3. Voimaantulo

Lait ehdotetaan tuleviksi voimaan mahdollisimman pian sen jälkeen, kun ne on hyväksytty ja vahvistettu.

Edellä esitetyn perusteella annetaan Eduskunnan hyväksyttäväksi seuraavat lakiehdotukset:

koskevan päätöksen antamispäivästä tai siitä päivästä, jona verovelvollinen on saanut oikaisua koskevasta päätöksestä tiedon. Ulosoton hakijan tekemä muutoksenhaku ei estä täytäntöönpanon loppuunsaattamista.

9 §

Viranomainen, joka käsittelee saamisen määräämistä tai maksuunpanoa koskevaa säännönmukaista valitusta tai perustevalitusta taikka verotusta tai ennakoperintää koskevaa oikaisuvaatimusta, voi, jos aiheutta siihen ilmenee, kokonaan tai joltakin osin kieltää saamisen ulosottamisen tai määrätä sen keskeytettäväksi.

Hakemus täytäntöönpanon keskeyttämisestä on tehtävä kirjallisesti. Se osoitetaan ulosottomiehelle ja siihen on liitettävä ulosottomiehen oikeaksi todistama jäljennös ulosmittauspöytäkirjasta sekä todistus siitä, että saamisen määräämistä tai maksuunpanoa koskeva valitus taikka velallisen verotusta tai ennakoperintää koskevaan oikaisuvaatimukseen perustuva oikaisu on vireillä, taikka valituskirjelmä ja ne asiakirjat, joihin valittaja viittaa perusteinaan.

10 §

Määräys ulosoton kieltämisestä tai keskeyttämisestä on voimassa, jollei 9 §:n 1 momentissa tarkoitettu viranomaisen toisin määrää, kunnes valitus tai perustevalitus on lainvoiman saaneella päätöksellä ratkaistu. Verotusta tai ennakkoperintää koskevan oikaisun yhteydessä annettu määräys on voimassa, jos oikaisupäätökseen on haettu muutosta valituksella 6 §:n 4 momentissa mainitussa ajassa. Ulosoton hakijan tekemä muutoksenhaku ei estä täytäntöönpanon loppuunsaattamista. Kun päätöksen antamisesta on kulunut kolme kuukautta, täytäntöönpano on muulloinkin loppuunsaattettava, jollei maksuvelvollinen näytä, että hän on hakenut päätökseen määräajassa muutosta tai että hänellä on vielä tätä määräaikaa jäljellä.

Säännönmukaista valitusta tai perustevalitusta käsittelevä viranomaisen saa määrätä puheenjohtajansa, jäsenensä taikka esittelijänsä käsittelemään ja ratkaisemaan ulosoton kieltämistä tai keskeyttämistä koskevia hakemuksia. Jos asian käsittely kuuluu verolautakunnalle tai lääninverolautakunnalle, ulosoton kieltämisestä tai keskeyttämisestä voi päättää myös asianomainen verotoimisto tai lääninverovirasto. Verotoimisto tai lääninverovirasto ratkaisee hakemuksen, jos se liittyy verotoimiston tai lääninveroviraston ratkaistavaan oikaisuhakemukseen.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä
kuuta 199 .

2.

Laki**ulosottolain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

kumotaan ulosottolain 1 luvun 14 §, sellaisena kuin se on 18 päivänä toukokuuta 1973 annetussa laissa (389/73),

muutetaan 1 luvun 2 §:n 3 momentti ja 12 §:n 1 momentti sekä 3 luvun 18 § ja 21 §:n 2 momentti,

sellaisina kuin ne ovat, 1 luvun 2 §:n 3 momentti 14 päivänä joulukuuta 1984 annetussa laissa (867/84), 1 luvun 12 §:n 1 momentti ja 3 luvun 21 §:n 2 momentti mainitussa 18 päivänä toukokuuta 1973 annetussa laissa sekä 3 luvun 18 § 27 päivänä marraskuuta 1987 annetussa laissa (897/87), sekä

lisätään 3 lukuun uusi 38 § ja 6 lukuun siitä mainitulla 27 päivänä marraskuuta 1987 annetulla lailla kumotun 25 §:n tilalle uusi 25 § seuraavasti:

1 luku

Ulosottoviranomaisista

2 §

säädetty. Lisäksi ulosottomies voi tarvittaessa määrätä alaisensa virkamiehen antamaan perimiskuitin joko ulosottomiehen tai avustavan ulosottomiehen puolesta sekä toimimaan 10 §:ssä mainittuna todistajana.

Ulosottomiehen apuna ulosottoasioissa on avustava ulosottomies. Ulosottomies saa tarpeen vaatiessa antaa yksittäisen täytäntöönpanotehtävän myös muun alaisensa virkamiehen suoritettavaksi. Virkamiehestä on tällöin voimassa, mitä avustavasta ulosottomiehestä on

12 §

Ulosotonhaltijan tulee valvoa, että sen alaiset ulosottoviranomaiset toimittavat tehtävänsä asianmukaisesti.

3 luku

Yleisiä säännöksiä tuomioiden ja päätösten täytäntöönpanosta

18 §

Muu ulosottoasiassa annettu päätös pannaan täytäntöön valituksesta huolimatta. Päätöstä, jolla joku on tuomittu sakkoon tai uhkasakkoon, ei kuitenkaan saa panna täytäntöön ennen kuin päätös on lainvoimainen. Sen estämättä, mitä edellä on säädetty, saadaan uhkasakon perimiseksi ulosmitata omaisuutta mutta ulosmitattua omaisuutta ei saa myydä ennen kuin päätös on lainvoimainen.

21 §

Ulosotonhaltijalta haetaan täytäntöönpanoa kirjallisesti. Ulosottomieheltä haetaan täytäntöönpanoa suullisesti tai kirjallisesti taikka automaattista tietojenkäsittelyä käyttäen sen mukaan kuin asetuksella säädetään. Jos hakemus koskee 1 §:n 1 momentin 7 kohdassa tarkoitetun päätöksen täytäntöönpanoa, hakemuksessa on ilmoitettava, mihin säännökseen hakijan oikeus saada täytäntöönpano tämän lain mukaisessa järjestyksessä perustuu. Hakemukseen on liitettävä se asiakirja, johon täytäntöönpano perustuu. Hakemukset ja asiakir-

jat saa ulosottoasiassa lähettää ulosotonhaltijalle ja ulosottomiehelle postitse niin kuin asiakirjain lähettämisestä valtion hallintoviranomaiselle on säädetty. Voittopuolen asia on toimittaa ulosotonhaltijan antama täytäntöönpanomääräys ulosottomiehelle.

38 §

Milloin ulosottotoimin perittävää saamista on osasuorituksen jälkeen jäljellä asetuksella säädettyä markkamäärää vähemmän, ulosottomies saa jättää sen perimättä ja merkitä asian päättyneeksi.

6 luku

Ulosmittauksesta kertyneitten varain tilityksestä ja jakamisesta

25 §

Milloin ulosottomiehelle maksettu liिकासuoritus on asetuksella säädettyä markkamäärää pienempi, se saadaan jättää palauttamatta maksajalle. Palauttamatta jätetty liिकासuoritus tuloutetaan valtiolle.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä
kuuta 199 .

3.

Laki**ulosottotoimesta annetun lain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan ulosottotoimesta 14 päivänä joulukuuta 1984 annetun lain (866/84) 3 §:n 1 momentti sekä 4 § ja sen edellä oleva väliotsikko seuraavasti:

3 §

Paikallisia ulosottoviranomaisia ovat kaupunginvoudinvirasto ja nimismies. Kaupunginvoudinvirastona Helsingin kaupungissa on ulosottovirasto. Kaupunginvoudinvirasto toimii myös rikostuomioiden täytäntöönpanoviranomaisena. Paikallisesta ulosottoviranomaisesta Ahvenanmaan maakunnassa on säädetty erikseen.

*Virat***4 §**

Kaupunginvoudinvirastossa voi olla ensimmäisen kaupunginvoudin ja kaupunginvoudin

virkoja. Helsingin ulosottovirastossa on johtavan kaupunginvoudin virka.

Kaupunginvoudinviraston päällikkönä on kaupunginvouti. Jos virastossa on useampi kuin yksi kaupunginvouti, viraston päällikkönä on ensimmäinen kaupunginvouti. Helsingin ulosottoviraston päällikkönä on johtava kaupunginvouti.

Nimismiehen ja apulaisnimismiehen viroista on säädetty erikseen.

Muista kaupunginvoudinviraston viroista ja vastaavista nimismiespiirin viroista säädetään asetuksella.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä
kuuta 199 .

4.

Laki**Ahvenanmaan maakunnan maakunnanvoudinvirastosta annetun lain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

kumotaan Ahvenanmaan maakunnan maakunnanvoudinvirastosta 14 päivänä joulukuuta 1979 annetun lain (898/79) 4 § sekä

muutetaan 1, 2 ja 3 §, näistä 2 § sellaisena kuin se on osittain muutettuna 13 päivänä kesäkuuta 1986 annetulla lailla (471/86), seuraavasti:

1 §

Paikallisena ulosottoviranomaisena ja rikostuomioiden täytäntöönpanoviranomaisena Ahvenanmaan maakunnassa on oikeusministeriön alainen maakunnanvoudinvirasto.

navoudin virka. Muista maakunnanvoudinviraston viroista säädetään asetuksella.

Maakunnanvoudinviraston päällikkönä on maakunnanvouti.

2 §

Ulosottomiehenä Ahvenanmaan maakunnassa on maakunnanvouti.

Maakunnanvoudin apuna on avustava ulosottomies. Avustava ulosottomies on myös haastemies.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä
kuuta 199 .

3 §

Maakunnanvoudinvirastossa on maakun-

Helsingissä 14 päivänä kesäkuuta 1991

Tasavallan Presidentti

MAUNO KOIVISTO

Oikeusministeri *Hannele Pokka*

1.

Laki**verojen ja maksujen perimisestä ulosottotoimin annetun lain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan verojen ja maksujen perimisestä ulosottotoimin 29 päivänä kesäkuuta 1961 annetun lain (367/61) 6§:n 3 ja 4 momentti, 9 §:n 1 ja 3 momentti sekä 10 §:n 2 ja 4 momentti, sellaisina kuin ne ovat 14 päivänä tammikuuta 1983 annetussa laissa (47/83), seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

6 §

Verotuslaissa (482/58) tarkoitettujen verojen ja maksujen ulosotossa sovelletaan 2 momentissa säädettyjä rajoituksia, jos säännönmukaiseen verotukseen on haettu muutosta *tutkijalautakunnalta* veromuistutuksella tai *lääninolkeudelta* valituksella taikka vaadittu oikaisua *verolautakunnalle* tai *lääninverolautakunnalle* tehdyllä vaatimuksella ja valitus tai oikaisuvaatimus on tehty 60 päivän kuluessa siitä päivästä, jona tutkijalautakunnan ilmoitus valitusajan alkamisesta on verotuslain 93 §:n mukaisesti julkipantu.

Rajoitukset ovat voimassa, kunnes muutoksenhaun johdosta annettu päätös on saanut lainvoiman. *Veronoikaisua* koskevan päätöksen osalta rajoitukset ovat voimassa, jos päätökseen on haettu muutosta valituksella 60 päivän kuluessa siitä päivästä, jona verovelvollinen on saanut päätöksestä tiedon. Ulosoton hakijan tekemä muutoksenhaku ei estä täytäntönnäpönan loppuunsaattamista.

9 §

Viranomaisen, joka käsittelee saamisen määräämistä tai maksuunpanoa koskevaa säännönmukaista valitusta tai perustevalitusta taikka veronoikaisua, voi, jos aihetta siihen ilmenee,

Verotuslaissa (482/58) tarkoitettujen verojen ja maksujen ulosotossa sovelletaan 2 momentissa säädettyjä rajoituksia *säännönmukaisen lopullisen veron tai maksun osalta, jos veroon tai maksuun* on haettu muutosta veromuistutuksella tai *verovalituksella* taikka vaadittu oikaisua ja jos *verovalitus* tai oikaisuvaatimus on tehty 60 päivän kuluessa *veron tai maksun eräpäivästä*. Muiden verotuslain mukaisten verojen ja maksujen sekä liikevaihtoverolaissa tarkoitettujen maksuunpantujen liikevaihtoverojen osalta sovelletaan 2 momentissa säädettyjä rajoituksia, jos verotukseen on haettu muutosta *verovalituksella* taikka vaadittu oikaisua 30 päivän kuluessa *veron eräpäivästä*. Jos vero tai maksu kannetaan useassa erässä, edellä tarkoitettut ajat lasketaan ensimmäisen kantoerän eräpäivästä.

Rajoitukset ovat voimassa kunnes muutoksenhaun johdosta annettu päätös on saanut lainvoiman. *Veromuistutusta* tai oikaisua koskevan päätöksen osalta rajoitukset ovat voimassa, jos päätökseen on haettu muutosta valituksella 60 päivän kuluessa *veromuistutusta* koskevan päätöksen *antamispäivästä* tai siitä päivästä, jona verovelvollinen on saanut *oikaisua* koskevasta päätöksestä tiedon. Ulosoton hakijan tekemä muutoksenhaku ei estä täytäntönnäpönan loppuunsaattamista.

9 §

Viranomaisen, joka käsittelee saamisen määräämistä tai maksuunpanoa koskevaa säännönmukaista valitusta tai perustevalitusta taikka *verotusta* tai *ennakkoperintää* koskevaa oikaisu-

Voimassa oleva laki

kokonaan tai joltakin osin kieltää saamisen ulosottamisen tai määrätä sen keskeytettäväksi.

Hakemus täytäntöönpanon keskeyttämisestä on tehtävä kirjallisesti. Se osoitetaan ulosottomiehelle ja siihen on liitettävä ulosottomiehen oikeaksi todistama jäljennös ulosmittauspöytäkirjasta sekä todistus siitä, että saamisen määräämistä tai maksuunpanoa koskeva valitus tai velallisen oikaisuvaatimukseen perustuva veronoikaisu on vireillä, taikka valituskirjelmä ja ne asiakirjat, joihin valittaja viittaa perusteinaan.

10 §

Määräys ulosoton kieltämisestä tai keskeyttämisestä on voimassa, jollei 9 §:n 1 momentissa tarkoitettu viranomainen toisin määrää, kunnes valitus tai perustevalitus on lainvoiman saaneella päätöksellä ratkaistu. Veronoikaisun yhteydessä annettu määräys on voimassa, jos veronoikaisua koskevaan päätökseen on haettu muutosta valituksella 6 §:n 4 momentissa mainitussa ajassa. Ulosoton hakijan tekemä muutoksenhaku ei estä täytäntöönpanon loppuunsaattamista. Kun päätöksen antamisesta on kulunut kolme kuukautta, täytäntöönpano on muulloinkin loppuunsaattettava, jollei maksuvelvollinen näytä, että hän on hakenut päätökseen määräajassa muutosta tai että hänellä on vielä tätä määräaika jäljellä.

Säännönmukaista valitusta tai perustevalitusta käsittelevä viranomainen saa määrätä puheenjohtajansa, jäsenensä taikka esittelijänsä käsittelemään ja ratkaisemaan ulosoton kieltämisestä tai keskeyttämisestä koskevia hakemuksia. Jos asian käsittely kuuluu verolautakunnalle tai lääninverolautakunnalle, ulosoton kieltämisestä tai keskeyttämisestä voi päättää myös asianomainen verotoimisto tai lääninverovirasto.

Ehdotus

vaatimusta, voi, jos aiheutta siihen ilmenee, kokonaan tai joltakin osin kieltää saamisen ulosottamisen tai määrätä sen keskeytettäväksi.

Hakemus täytäntöönpanon keskeyttämisestä on tehtävä kirjallisesti. Se osoitetaan ulosottomiehelle ja siihen on liitettävä ulosottomiehen oikeaksi todistama jäljennös ulosmittauspöytäkirjasta sekä todistus siitä, että saamisen määräämistä tai maksuunpanoa koskeva valitus *taikka* velallisen *verotusta tai ennakkoerintää koskevaan* oikaisuvaatimukseen perustuva *oikaisu* on vireillä, taikka valituskirjelmä ja ne asiakirjat, joihin valittaja viittaa perusteinaan.

Määräys ulosoton kieltämisestä tai keskeyttämisestä on voimassa, jollei 9 §:n 1 momentissa tarkoitettu viranomainen toisin määrää, kunnes valitus tai perustevalitus on lainvoiman saaneella päätöksellä ratkaistu. *Verotusta tai ennakkoerintää koskevan oikaisun* yhteydessä annettu määräys on voimassa, jos *oikaisupäätökseen* on haettu muutosta valituksella 6 §:n 4 momentissa mainitussa ajassa. Ulosoton hakijan tekemä muutoksenhaku ei estä täytäntöönpanon loppuunsaattamista. Kun päätöksen antamisesta on kulunut kolme kuukautta, täytäntöönpano on muulloinkin loppuunsaattettava, jollei maksuvelvollinen näytä, että hän on hakenut päätökseen määräajassa muutosta tai että hänellä on vielä tätä määräaika jäljellä.

Säännönmukaista valitusta tai perustevalitusta käsittelevä viranomainen saa määrätä puheenjohtajansa, jäsenensä taikka esittelijänsä käsittelemään ja ratkaisemaan ulosoton kieltämisestä tai keskeyttämisestä koskevia hakemuksia. Jos asian käsittely kuuluu verolautakunnalle tai lääninverolautakunnalle, ulosoton kieltämisestä tai keskeyttämisestä voi päättää myös asianomainen verotoimisto tai lääninverovirasto. *Verotoimisto tai lääninverovirasto ratkaisee hakemuksen, jos se liittyy verotoimiston tai lääninveroviraston ratkaistavaan oikaisuhakemukseen.*

*Tämä laki tulee voimaan päivänä
kuuta 199 .*

2.

Laki

ulosottolain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

kumotaan ulosottolain 1 luvun 14 §, sellaisena kuin se on 18 päivänä toukokuuta 1973 annetussa laissa (389/73),

muutetaan 1 luvun 2 §:n 3 momentti ja 12 §:n 1 momentti sekä 3 luvun 18 § ja 21 §:n 2 momentti,

sellaisina kuin ne ovat, 1 luvun 2 §:n 3 momentti 14 päivänä joulukuuta 1984 annetussa laissa (867/84), 1 luvun 12 §:n 1 momentti ja 3 luvun 21 §:n 2 momentti mainitussa 18 päivänä toukokuuta 1973 annetussa laissa sekä 3 luvun 18 § 27 päivänä marraskuuta 1987 annetussa laissa (897/87), sekä

lisätään 3 lukuun uusi 38 § ja 6 lukuun siitä mainitulla 27 päivänä marraskuuta 1987 annetulla lailla kumotun 25 §:n tilalle uusi 25 § seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

1 luku

Uloottoviranomaisista

2 §

Ulosottomiehen apuna ulosottoasioissa on avustava ulosottomies. *Avustavia ulosottomiehiä ovat ulosottoapulaisen toimen haltijat.* Ulosottomies saa tarpeen vaatiessa antaa yksittäisen täytäntöönpanotehtävän muun alaisensa *viran- tai toimenhaltijan* suoritettavaksi. Viran- tai toimenhaltijasta on tällöin voimassa, mitä avustavasta ulosottomiehestä on säädetty. Lisäksi ulosottomies voi tarvittaessa määrätä alaisensa viran- tai toimenhaltijan antamaan perimiskuitin joko ulosottomiehen tai avustavan ulosottomiehen puolesta sekä toimimaan 10 §:ssä mainittuna todistajana.

Ulosottomiehen apuna ulosottoasioissa on avustava ulosottomies. Ulosottomies saa tarpeen vaatiessa antaa yksittäisen täytäntöönpanotehtävän myös muun alaisensa *virkamiehen* suoritettavaksi. *Virkamiehestä* on tällöin voimassa, mitä avustavasta ulosottomiehestä on säädetty. Lisäksi ulosottomies voi tarvittaessa määrätä alaisensa *virkamiehen* antamaan perimiskuitin joko ulosottomiehen tai avustavan ulosottomiehen puolesta sekä toimimaan 10 §:ssä mainittuna todistajana.

12 §

Ulosotonhaltijan tulee valvoa, että sen alaiset ulosottoviranomaiset asianmukaisesti toimittavat virkatehtävänsä. *Jos ulosotonhaltija havaitsee ulosottomiehen tai ulosottoapulaisen laiminlyöneen toimenpiteen, joka on säädetty asianosaisen oikeuden tai vakuuden säilyttämiseksi, taikka muutoin syyllistyneen laiminlyöntiin tai virheeseen ulosottoasiassa, ulosotonhaltijalla on oikeus antaa rikkojalle varoitus, taikka tuomita hänet sakkoon tai erotettavaksi virantoimituksesta enintään kolmeksi kuukaudeksi. Jos syyllisen katsotaan ansainneen ankaramman rangaistuksen tai asia on sen laatuinen,*

12 §

Ulosotonhaltijan tulee valvoa, että sen alaiset ulosottoviranomaiset *toimittavat tehtävänsä asianmukaisesti.*

Voimassa oleva laki

Ehdotus

että se on tuomioistuimessa selvitettävä, ulosotonhaltijan tulee ryhtyä toimenpiteisiin syytteen nostamiseksi ja voi ulosotonhaltija silloin, jos syytä on, toistaiseksi pidättää asianomaisen virantoimituksesta.

14 §

Ennen kuin ulosottomies tai ulosottoapulainen ryhtyy hoitamaan virkaansa tai tointa, hänen on tehtävä säädetty virkavala, jollei hän ole tehnyt sitä jo aikaisemmin.

14 §

(Kumotaan)

3 luku

Yleisiä säännöksiä tuomioiden ja päätösten täytäntöönpanosta

18 §

Muu ulosottoasiassa annettu päätös pannaan täytäntöön valituksesta huolimatta. Päätöstä, jolla joku on tuomittu sakkoon tai uhkasakkoon *taikka jolla ulosottomies tai avustava ulosottomies on tuomittu erotettavaksi virantoimituksesta*, ei kuitenkaan saa panna täytäntöön, ennen kuin päätös on lainvoimainen. Sen estämättä, mitä edellä on säädetty, saadaan uhkasakon perimiseksi ulosmitata omaisuutta, mutta ulosmitattua omaisuutta ei saa myydä, ennen kuin päätös on lainvoimainen.

18 §

Muu ulosottoasiassa annettu päätös pannaan täytäntöön valituksesta huolimatta. Päätöstä, jolla joku on tuomittu sakkoon tai uhkasakkoon, ei kuitenkaan saa panna täytäntöön ennen kuin päätös on lainvoimainen. Sen estämättä, mitä edellä on säädetty, saadaan uhkasakon perimiseksi ulosmitata omaisuutta mutta ulosmitattua omaisuutta ei saa myydä ennen kuin päätös on lainvoimainen.

21 §

Täytäntöönpanoa on pyydetävä ulosotonhaltijalta kirjallisesti ja ulosottomieheltä *joko suullisesti tai kirjallisesti*. Hakemus on kuitenkin aina tehtävä kirjallisesti, milloin se koskee 1 §:n 1 momentin 7 kohdassa tarkoitetun päätöksen täytäntöönpanoa, ja hakemuksessa on ilmoitettava, mihin säännökseen hakijan oikeus saada täytäntöönpano tämän lain mukaisessa järjestyksessä perustuu. Hakemuksen yhteydessä on annettava se asiakirja, johon täytäntöönpano perustuu. Hakemukset ja asiakirjat ulosottoasiassa saa lähettää ulosotonhaltijalle ja ulosottomiehelle postitse niin kuin asiakirjain lähettämisestä valtion hallintoviranomaiselle on säädetty. Voittopuolen asia on toimittaa ulosotonhaltijan antama täytäntöönpanomääräys ulosottomiehelle.

Ulosotonhaltijalta haetaan täytäntöönpanoa kirjallisesti. Ulosottomieheltä haetaan täytäntöönpanoa suullisesti tai kirjallisesti taikka automaattista tietojenkäsittelyä käyttäen sen mukaan kuin asetuksella säädetään. Jos hakemus koskee 1 §:n 1 momentin 7 kohdassa tarkoitetun päätöksen täytäntöönpanoa, hakemuksessa on ilmoitettava, mihin säännökseen hakijan oikeus saada täytäntöönpano tämän lain mukaisessa järjestyksessä perustuu. Hakemukseen on liitettävä se asiakirja, johon täytäntöönpano perustuu. Hakemukset ja asiakirjat saa ulosottoasiassa lähettää ulosotonhaltijalle ja ulosottomiehelle postitse niin kuin asiakirjain lähettämisestä valtion hallintoviranomaiselle on säädetty. Voittopuolen asia on toimittaa ulosotonhaltijan antama täytäntöönpanomääräys ulosottomiehelle.

*Voimassa oleva laki**Ehdotus*

38 §

Milloin ulosottotoimin perittävää saamista on osasuorituksen jälkeen jäljellä asetuksella säädettyä markkamäärää vähemmän, ulosottomies saa jättää sen perimättä ja merkitä asian päättyneeksi.

6 luku

**Ulosmittauksesta kertyneitten varain
tilityksestä ja jakamisesta**

25 §

Milloin ulosottomiehelle maksettu liikasuoritus on asetuksella säädettyä markkamäärää pienempi, se saadaan jättää palauttamatta maksajalle. Palauttamatta jätetty liikasuoritus tuloutetaan valtiolle.

*Tämä laki tulee voimaan päivänä
kuuta 199 .*

3.

Laki**ulosottotoimesta annetun lain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan ulosottotoimesta 14 päivänä joulukuuta 1984 annetun lain (866/84) 3 §:n 1 momentti sekä 4 § ja sen edellä oleva väliotsikko seuraavasti:

Voimassa oleva laki

3 §

Paikallisia ulosottoviranomaisia ovat kaupunginvoudinvirasto ja nimismies. Kaupunginvoudinvirastona *ja rikostuomioiden toimeenpanijana* Helsingin kaupungissa on ulosottovirasto. Paikallisesta ulosottoviranomaisesta Ahvenanmaan maakunnassa on säädetty erikseen.

Virat ja toimet

4 §

Kaupunginvoudinvirastossa voi olla *peruspalkkainen* ensimmäisen kaupunginvoudin virka, *peruspalkkaisia* kaupunginvoudin virkoja ja *ylimääräisiä kaupunginvoudin toimia*. Helsingin ulosottovirastossa voi olla *peruspalkkainen* johtavan kaupunginvoudin virka. Kaupunginvoudinviraston päällikkönä toimii kaupunginvouti. Jos virastossa on kaksi tai useampia kaupunginvouteja, viraston päällikkönä on ensimmäinen kaupunginvouti. Helsingin ulosottoviraston päällikkönä on johtava kaupunginvouti.

Nimismiehen ja apulaisnimismiehen toimesta *nimismiespiirissä* on säädetty erikseen.

Lisäksi kaupunginvoudinvirastossa voi olla osastopäällikön, toimistopäällikön, apulaistoitistopäällikön, notaarin, kanslianhoitajan, kirjajaan, apulaiskirjaajan, kirjanpitäjän, apulaiskirjanpitäjän, arkistonhoitajan ja apulaissarkistonhoitajan virkoja sekä ulosottoapulaisen, osastosihteerin, toimistosihteerin, kanslistin, kassanhoitajan, toimistovirkailijan, apulaisskanslistin, konekirjoittajan, toimistoapulaisen, virastomestarin ja vahtimestarin toimia. Nimismiespiirissä voi olla edellä mainittuja virkoja ja toimia vastaavia toimia.

Ehdotus

3 §

Paikallisia ulosottoviranomaisia ovat kaupunginvoudinvirasto ja nimismies. Kaupunginvoudinvirastona Helsingin kaupungissa on ulosottovirasto. *Kaupunginvoudinvirasto toimii myös rikostuomioiden täytäntöönpanoviranomaisena.* Paikallisesta ulosottoviranomaisesta Ahvenanmaan maakunnassa on säädetty erikseen.

Virat

4 §

Kaupunginvoudinvirastossa voi olla ensimmäisen kaupunginvoudin *ja* kaupunginvoudin virkoja. Helsingin ulosottovirastossa *on* johtavan kaupunginvoudin virka.

Kaupunginvoudinviraston päällikkönä *on* kaupunginvouti. Jos virastossa *on useampi kuin yksi kaupunginvouti*, viraston päällikkönä on ensimmäinen kaupunginvouti. Helsingin ulosottoviraston päällikkönä on johtava kaupunginvouti.

Nimismiehen ja apulaisnimismiehen *viroista* on säädetty erikseen.

Muista kaupunginvoudinviraston viroista ja vastaavista nimismiespiirin viroista säädetään asetuksella.

Voimassa oleva laki

Ehdotus

Kaupunginvoudinvirastossa ja nimismiespiirissä voi olla myös ylimääräisiä toimenhaltijoita ja tilapäisiä toimihenkilöitä sekä työsopimussuhteessa olevaa henkilökuntaa.

*Tämä tulee voimaan _____ päivänä
kuuta 199 .*

4.

Laki

Ahvenanmaan maakunnan maakunnanvoudinvirastosta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

kumotaan Ahvenanmaan maakunnan maakunnanvoudinvirastosta 14 päivänä joulukuuta 1979 annetun lain (898/79) 4 § sekä

muutetaan 1, 2 ja 3 §, näistä 2 § sellaisena kuin se on osittain muutettuna 13 päivänä kesäkuuta 1986 annetulla lailla (471/86), seuraavasti:

Voimassa oleva laki

1 §

Paikallisena ulosottoviranomaisena Ahvenanmaan maakunnassa on oikeusministeriön alainen maakunnanvoudinvirasto.

2 §

Ulosottomiehenä Ahvenanmaan maakunnassa on maakunnanvouti. *Maakunnanvoudista on voimassa, mitä nimismiehestä ulosottomiehenä on säädetty.*

Maakunnanvoudin apuna on ulosottoapulainen. Ulosottoapulainen on myös haastemies.

Jollei tästä laista tai sen nojalla annetusta asetuksesta muuta johdu, sovelletaan maakunnanvoutiin, mitä ulosoton toimeenpanijasta on muualla säädetty.

3 §

Maakunnanvoudinvirastossa on maakunnanvoudin *peruspalkkainen* virka. Lisäksi maakunnanvoudinvirastossa voi olla kanslianhoitajan virka sekä ulosottoapulaisen, kanslistin, apulaiskanslistin ja toimistoapulaisen toimia.

Maakunnanvoudinvirastossa voi olla myös ylimääräisiä toimenhaltijoita ja tilapäisiä toimihenkilöitä sekä työsopimussuhteista henkilökuntaa.

Maakunnanvoudinviraston päällikkönä on maakunnanvouti.

4 §

Maakunnanvoudinviraston ulosottoapulainen voidaan nimittää sivutoimiseksi. Tehtävästä maksetaan tällöin erikseen vahvistettava palkkio.

Ehdotus

1 §

Paikallisena ulosottoviranomaisena ja *rikos- tuomioiden täytäntöönpanoviranomaisena* Ahvenanmaan maakunnassa on oikeusministeriön alainen maakunnanvoudinvirasto.

2 §

Ulosottomiehen Ahvenanmaan maakunnassa on maakunnanvouti.

Maakunnanvoudin apuna on *avustava ulos- ottomies*. *Avustava ulosottomies* on myös haastemies.

3 §

Maakunnanvoudinvirastossa on maakunnanvoudin virka. *Muista maakunnanvoudinviraston viroista säädetään asetuksella.*

Maakunnanvoudinviraston päällikkönä on maakunnanvouti.

4 §

(Kumotaan)

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä
kuuta 199 .

Asetus

ulosottoasetuksen muuttamisesta

Oikeusministerin esittelystä

lisätään 31 päivänä lokakuuta 1896 annettuun ulosottoasetukseen siitä 20 päivänä joulukuuta 1985 annetulla asetuksella (1017/85) kumotun 4 §:n tilalle uusi 4 § sekä uusi 37 § seuraavasti:

4 §

Oikeusministeriö voi määrätä, että ulosottomiehen ja ulosottoapulaisen ulosottoasiain kirjanpito on pidettävä automaattista tietojenkäsittelyä apuna käyttäen. Kirjanpidosta on soveltuvin osin voimassa, mitä ulosottoasiain kirjanpidosta on tässä asetuksessa säädetty.

Milloin 1 momentissa mainittu määräys on annettu, oikeusministeriö voi myöntää hakijalle luvan hakea ulosottoa siten, että ulosottohakemuksessa tarvittavat tiedot toimitetaan ulosottomiehelle automaattista tietojenkäsittelyä apuna käyttäen. Perimiskuitin sijasta hakijalle voidaan toimittaa erillinen tilityserittely.

37 §

Ulosottolain 3 luvun 38 §:ssä tarkoitettua vähäistä jäännössaamista koskevan täytöntöönpanoasiakirjan saa palauttaa hakijalle muihin toimiin ryhtymättä, jos jäännössaaminen on pienempi kuin 20 markkaa.

Ulosottolain 6 luvun 25 §:ssä tarkoitettu ulosottoasiassa maksettu vähäinen liिकासuoritus saadaan jättää palauttamatta maksajalle, jos se on pienempi kuin 20 markkaa.

Tämä asetus tulee voimaan päivänä
kuuta 199 .

Luonnos

Liite 3

Asetus

sakkorangaistuksen täytäntöönpanosta annetun asetuksen muuttamisesta

Oikeusministerin esittelystä

muutetaan sakkorangaistuksen täytäntöönpanosta 23 päivänä toukokuuta 1969 annetun asetuksen (321/69) 23 b §:n 1 momentti, sellaisena kuin se on 18 päivänä kesäkuuta 1981 annetussa asetuksessa (444/81), seuraavasti:

23 b §

Jos saaminen tai siitä maksamatta oleva osa on pienempi kuin 20 markkaa, lääninhallitus tai oikeusministeriö saa luopua sen täytäntöönpanosta.

Tämä asetus tulee voimaan päivänä
kuuta 199 .

